

H29 - Vigtige lovkrav i relation til farestalden

Det er vigtigt af hensyn til dyrenes velfærd, svineproduktionens omdømme og som forberedelse til velfærdskontrolbesøg, at alle medarbejdere har kendskab til vigtige lovkrav i relation til farestalden.

1. **Areal.** Der er ikke specifikke arealkrav i farestalden [2].
2. **Lys og udsyn.** Kravene til lys er mindst 40 lux i mindst otte timer pr. dag. Som udgangspunkt skal svin kunne se andre svin. Der er dog en undtagelse omkring faring [2], [6].
3. **Gulvudformning.** Alle pattegrise skal kunne ligge samtidigt på et fast gulv eller lignende [2].
4. **Beskyttelse af pattegrise.** I farestier til løsgående søer skal der være en beskyttelsesanordning til pattegrise [2].
5. **Vand.** Alle svin over to uger skal have permanent adgang til friskt vand [2].
6. **Redebygningsmateriale.** I ugen op til faring skal søer og gylte have redebygningsmateriale [2].
7. **Rode- og beskæftigelsesmateriale.** Alle søer og pattegrise skal have adgang til tilstrækkelig mængde manipulerbart materiale [2], [3].
8. **Tandslibning.** Må ikke foretages rutinemæssigt. Eventuel tandslibning skal foretages indenfor de første fire levedøgn [2].
9. **Halekupering.** Må ikke foretages rutinemæssigt. Der skal foretages forebyggende tiltag for at løse evt. problemer med halebid. Eventuel haleklipping skal foretages indenfor 2. - 4. levedøgn. Halen skal kuperes mindst muligt, dog højst halvdelen af halen af [4].
10. **Kastration.** Kastration skal foretages med brug af smertelindring [8], og må kun foretages indenfor det 2.-7. levedøgn. Det er **forbudt** at rive væv over [4]. I forbindelse med en frivillig ordning for svineproducenter (DANISH-ordningen), så skal grisene lokalbedøves forud fra kastration.
11. **Fravænningsalder.** Pattegrise må ikke vænnes fra soen, førend de er mindst 28 dage gamle [2].
12. **Aflivning.** Pattegrise under 5 kg: Aflivning af pattegrise kan ske med et enkelt slag, hvorved pattegrisens hoved og nakke slås så hårdt ned i gulvet, at dyret får kraniebrud og dør omgående [9]. Ved aflivning af svin over 5 kg skal der anvendes en bolt pistol, medmindre aflivning foretages af dyrlæge, slagtere, personer med jagttegn eller andre personer, der har modtaget uddannelse i slagtning eller aflivning. Alle dyr, der er bedøvet (fx med bolt pistol), skal afblødes, ved at mindst en af de to halspulsårer eller blodkar, som den udløber fra, gennembrydes [5].
13. **Indsættelsestidspunkt.** Drægtige søer og gylte skal indsættes i farestier senest tre dage før forventet faring. [6].
14. **Zink.** Foder med mere end 150 mg zink pr. kg foder må ikke anvendes i farestalden [7].

Lovgivning

[2] Bekendtgørelse om beskyttelse af svin. BEK nr. 323 af 6/5/2003

[3] Lov om ændring af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte, og lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin. Lov nr. 295 af 30/5/2003

[4] Bekendtgørelse om halekupering og kastration af dyr. BEK nr. 324 af 6/5/2003

[5] Bekendtgørelse om slagtning og aflivning af dyr. BEK nr. 1037 af 14/12/1994

[6] Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om beskyttelse af svin. BEK nr. 1735 af 22/12/2006

[7] Notat nr. 0521, Landsudvalget for Svin

[8] Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om halekupering og kastration af dyr. BEK nr. 1471 af 15/12/2010

[9] Udtalelse fra Dyreværnsrådet, 18. november 1998

H29 - Vigtige lovkrav i relation til farestalden

1.	Alle svinestalde skal være indrettet, således at hvert svin kan lægge sig samt hvile og rejse sig uden besvær (§ 12). I farestierne skal der være et frit areal bag ved soen eller gylten for at lette naturlig faring, eller faring hvortil der kræves hjælp (§ 27). Hvis der anvendes en fareboks, skal pattegrisene have tilstrækkelig plads til at die uden vanskelighed (§ 31) [2].
2.	Svin skal holdes i en belysning, der følger en 24-timers rytme og har sammenhængende perioder på mindst otte timer pr. dag med henholdsvis lys og mørke. Lyset skal have en lysintensitet på mindst 40 lux (§ 8) [2], [6]. Som udgangspunkt skal alle svin kunne se andre svin (§ 12, stk. 3) dog kan drægtige søer og gylte i ugen før det forventede faringstidspunkt og under faring holdes uden for synsvidde af artsfæller (§ 25) [2].
4.	I farestien er det et krav, at alle pattegrise samtidigt kan hvile på et gulvareal, som kan være fast gulv eller spaltegulv dækket med en gummimåtte, strøet med halm eller andet passende materiale (§ 30) [2].
5.	En beskyttelsesanordning til pattegrisene kan være friholderbøjler (§ 28) for at begrænse risikoen for, at grisene kommer i klemme, når søerne lægger sig ned [2].
6.	§ 19, BEK 323 [2].
7.	Dette har været et lovkrav siden den 15. maj 2003 og gælder alle farestalde uanset tidspunkt for ibrugtagning, medmindre det teknisk ikke kan lade sig gøre med det gyllesystem, der anvendes på bedriften (§ 26 stk. 2) [2].
8.	§ 20 [2]. Alle søer og pattegrise skal have adgang til tilstrækkelig mængde manipulerbart materiale [2], [3].
9.	Tandslibningen kan foregå, hvis der er dokumentation for, at der på bedriften er sket skader på andre svin, som følge af at slibning ikke var foretaget. Tandslibningen skal foretages af uddannet eller erfarent personale. Klipping af hjørnetænder er forbudt [2]. Inden slibning foretages skal der være forsøgt foranstaltninger for at forhindre skader på søers patter og på andre grisenes hoveder.
10.	Halebid skal forebygges. Er det nødvendigt at halekupere, skal der være dokumentation for dette. Halekupering foretages indenfor 2.-4. levedøgn. Halekuperingen skal foretages af dyrlæge eller af en person med uddannelse og erfaring med at halekupere pattegrise. Halen skal kuperes mindst muligt, og der må højst kuperes halvdelen af halen af [4].
11.	Kastration må kun udføres af dyrlæge eller af en person med uddannelse og erfaring i at kastrere pattegrise. Efter det 7. levedøgn skal kastration foretages af en dyrlæge, og der skal gives længerevarende smertebehandling. Kastration ved overrivning af væv må ikke foretages [4]. 1. januar 2011 blev der indført lovkrav om, at alle danske grise skal smertebehandles ved kastration [8].
12.	Pattegrise må ikke vænnes fra soen, før de er mindst 28 dage gamle, medmindre det ellers vil gå ud over soens eller pattegrisenes velfærd eller sundhed [2]. Pattegrisene kan dog vænnes fra soen indtil syv dage tidligere, hvis de flyttes til specialiserede stalde, der tømmes, renses og desinficeres inden anbringelsen af den nye gruppe, og som er adskilt fra stalde, hvor der holdes søer.
13.	§15: I svinebesætninger, som opretholder besøgsregler med karantænetider fra besøg i anden svinebesætning, skal den ansvarlige for svineholdet være i besiddelse af en boltpistol, samt være instrueret i brugen. §52: Når dyret er blevet bedøvet, skal afblødningen påbegyndes så hurtigt som muligt efter bedøvelsen. Afblødningen skal være hurtig, kraftig og fuldstændig. Afblødningen skal ske, inden dyret kommer til bevidsthed [5].